

Knjiga, ki zapolnjuje vrzel v italijanski javnosti

JAMLJE Zgodovinar Dario Mattiussi spregovoril o italijanskem taborišču na Rabu

V petek, 17. aprila, se je v Jamljah, na sedežu društva Kremenjak, odvijal večer, posvečen zgodovini in spominu. Na njem so predstavili knjigo, ki obravnava poglavje iz časa druge svetovne vojne, poznavanje katerega je v italijanskem splošnem javnem mnenju še šibko, čeprav se stanje izboljšuje. Delo z naslovom *Le ombre di Rab – Storia e memoria di un campo di concentramento italiano / Sence Raba – Zgodovina in spomini na italijansko koncentracijsko taborišče* je predstavil zgodovinar Dario Mattiussi. Večer, ki ga je popestril nastop glasbenega dua No bel (Bruno Iasca in Dario Pacor), je priredila Občina Doberdob v sodelovanju s Fundacijo Dorče Sardoč, raziskovalnim središčem Leopoldo Gasparini in Vsedržavnim združenjem partizanov (sekcija Dol-Jamlje in Doberdob). Kot znano je na Rabu med vojno delovalo italijansko taborišče. V njem je med julijem 1942 in

septembrom 1943 zaradi lakote, mraza in bolezni umrlo skoraj 1500 slovenskih in hrvaških civilistov. Publikacija z raznimi prispevki zgodovinarjev predstavlja zgodovino taborišča in obravnava načine, ki bi lahko prispevali k temu, da bi to polpreteklo poglavje prišlo v širšo

italijansko zavest. Ob prispevkih, ki so jih poleg Mattiussija napisali zgodovinarji Eric Gobetti, Alessandro Marini, Franc Potočnik, Francesco Aceti, Metka in Boris Gombač, je osrednji del publikacije namenjen osvetlitvi še neobjavljenega dnevnika vojaškega zdravnika, poročnika

Le ombre di Rab
Storia e memoria di un campo
di concentramento italiano

Sence Raba
Zgodovina in spomin na italijansko
koncentracijsko taborišče

A cura di / Uredil
Dario Mattiussi

Prefazione di / Predgovor
Eric Gobetti

Ezia Borsattija, ki je služboval v taborišču; njegovo pričevanje je uredil Ferruccio Tassin. Srečanje je nudilo priložnost za zgodovinsko poglobitev, spominjanje in premislek. Mattiussi je med svojim izvajanjem ugotavljal, da so mnoge države skrivale neprijetna

zgodovinska poglavja. "Seznam pozab je dolg, vendar zadnje čase se stanje marsikje izboljšuje," je ocenil. Konec koncev je v Italiji zgodovinopisje obravnavalo dogajanje na Rabu. Prenosi vsebin iz strokovno-akademiških krogov v širšo družbo pa niso enostavni.

Udeležence srečanja je kot prvi pozdravil doberdobski župan Peter Ferfolja, ki je ugotavljal, da cilj tovrstnih knjig nikakor ni odpiranje, temveč ublažitev bolečin starih ran. Da bi v sodobnem svetu ne bilo "toliko vojn, zla in hudobij, je potrebno gledati optimistično naprej, odpreti srca in gojiti dialog", je dejal župan. V imenu krajevne sekcije Vzpi-Anpi je Patrick Zuljan med drugim spomnil, da je bil državni predsednik Vzpi-Anpi, Gianfranco Pagliarulo, doslej edini italijanski predstavnik, ki se je na Rabu poklonil spominu na žrtve v taborišču Kampor. Odlomke iz knjige je na večeru prebrala Lucia German.